

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 679

Warszawa, 22 czerwca 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Beatę Mazurek.

(-) Waldemar Andzel; (-) Dorota Arciszewska-Mielewczyk; (-) Jan Krzysztof Ardanowski; (-) Barbara Bartuś; (-) Lidia Burzyńska; (-) Anita Czerwińska; (-) Elżbieta Duda; (-) Barbara Dziuk; (-) Ewa Filipiak; (-) Andrzej Gawron; (-) Szymon Giżyński; (-) Konrad Głębocki; (-) Jarosław Gonciarz; (-) Teresa Hałas; (-) Marcin Horała; (-) Michał Jach; (-) Alicja Kaczorowska; (-) Piotr Kaleta; (-) Jan Kilian; (-) Andrzej Kosztowniak; (-) Ewa Kozanecka; (-) Leonard Krasulski; (-) Bernadeta Krynicka; (-) Bogdan Latosiński; (-) Paweł Lisiecki; (-) Jerzy Małecki; (-) Gabriela Masłowska; (-) Anna Milczanowska; (-) Jan Mosiński; (-) Kazimierz Moskal; (-) Aleksander Mrówczyński; (-) Wojciech Murdzek; (-) Anna Paluch; (-) Marek Polak; (-) Urszula Rusecka; (-) Wojciech Skurkiewicz; (-) Bartłomiej Stawiarski; (-) Józefa Szczurek-Żelazko; (-) Halina Szydelko; (-) Ewa Szymańska; (-) Robert Telus; (-) Sylwester Tułajew; (-) Piotr

Uruski; (-) Piotr Uściński; (-) Rafał Weber; (-) Tadeusz
Woźniak; (-) Sławomir Zawislak; (-) Maria Zuba.

U S T A W A

z dnia .....

o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw

Art. 1. W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 18a uchyla się ust. 3;

2) po art. 18b dodaje się art. 18ba w brzmieniu:

„Art. 18ba. 1. Placówka wsparcia dziennego, z zastrzeżeniem ust. 2, nie może się mieścić w jednym budynku z jednostką organizacyjną wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, jednostką organizacyjną pomocy społecznej, jednostką organizacyjną systemu oświaty, ośrodkiem wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, podmiotem leczniczym, jednostką organizacyjną wymiaru sprawiedliwości, zakładem aktywności zawodowej lub izbą wytrzeźwień.

2. W budynku może się mieścić placówka wsparcia dziennego i ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym – placówka wsparcia dziennego i powiatowe centrum pomocy rodzinie.”;

3) w art. 18c:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Gmina może połączyć placówkę wsparcia dziennego lub inny gminny podmiot wyznaczony do pracy z rodziną wyłącznie z ośrodkiem pomocy społecznej. W przypadku połączenia placówki wsparcia dziennego lub innego gminnego podmiotu wyznaczonego do pracy z rodziną z ośrodkiem pomocy społecznej, placówka wsparcia lub inny gminny podmiot wyznaczony do pracy z rodziną dziennego działa w ramach tego ośrodka.”,

b) uchyla się ust. 2;

4) w art. 25 ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. W przypadku zapewnienia wspólnej obsługi placówek wsparcia dziennego na podstawie przepisów o samorządzie gminnym lub przepisów o samorządzie

powiatowym lub w przypadku zapewnienia na podstawie art. 18a wspólnej obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej placówek wsparcia dziennego, placówką wsparcia dziennego kieruje kierownik podmiotu, który zapewnia tę obsługę, przy pomocy wyznaczonego w poszczególnych placówkach wsparcia dziennego wychowawcy.”;

5) w art. 93:

a) ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. Powiat może połączyć placówkę wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym wyłącznie z powiatowym centrum pomocy rodzinie. W przypadku połączenia placówki wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym z powiatowym centrum pomocy rodzinie, placówka wsparcia dziennego działa w ramach tego centrum.”;

c) ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Powiat albo samorząd województwa nie może połączyć prowadzonych przez siebie form instytucjonalnej pieczy zastępczej z innymi samorządowymi jednostkami organizacyjnymi.”;

6) w art. 94 uchyla się ust. 2;

7) w art. 97 po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. W przypadku zapewnienia wspólnej obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych na podstawie przepisów o samorządzie powiatowym placówką opiekuńczo-wychowawczą kieruje dyrektor jednostki obsługującej, która prowadzi wspólną obsługę przy pomocy wyznaczonego w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych wychowawcy.

1b. W przypadku zlecenia realizacji obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych na podstawie art. 94 ust. 1 placówką opiekuńczo-wychowawczą kieruje dyrektor podmiotu, któremu zlecono realizację, przy pomocy wyznaczonego w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych wychowawcy.”;

8) w art. 106 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Placówka opiekuńczo-wychowawcza, z zastrzeżeniem ust. 3, nie może się mieścić na jednej nieruchomości gruntowej ani w jednym budynku z inną jednostką organizacyjną wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, z jednostką organizacyjną pomocy społecznej, jednostką organizacyjną systemu oświaty, ośrodkiem wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, podmiotem leczniczym, jednostką

organizacyjną wymiaru sprawiedliwości, zakładem aktywności zawodowej lub izbą wytrzeźwień.”;

9) w art. 196 ust. 2 po wyrazach „o której mowa w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1445 i 1890)” dodaje się wyrazy:

„i jednostki, której zlecono realizację obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych na podstawie art. 94.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 111a otrzymuje brzmienie:

„Art. 111a. 1. Gmina może połączyć:

1) ośrodek pomocy społecznej z ośrodkiem wsparcia, z wyłączeniem ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

2) dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku z ośrodkiem wsparcia przeznaczonym dla osób starszych, pod warunkiem usytuowania każdego z nich w odrębnym budynku.

2. W przypadku połączenia, o którym mowa w ust. 1, ośrodek wsparcia działa w strukturze odpowiednio ośrodka pomocy społecznej lub domu pomocy społecznej.

3. Osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej będącymi w strukturze ośrodka pomocy społecznej lub domu pomocy społecznej obowiązane są spełniać obowiązujące wymagania dla kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.”;

2) art. 112a otrzymuje brzmienie:

„Art. 112a. 1. Powiat może połączyć powiatowe centrum pomocy rodzinie z ośrodkiem interwencji kryzysowej.

2. W przypadku połączenia, o którym mowa w ust. 1, ośrodek interwencji kryzysowej działa w strukturze powiatowego centrum pomocy rodzinie.

3. Osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej będącymi w strukturze powiatowego centrum pomocy społecznej obowiązane są spełniać

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 693, 1054, 1058, 1240, 1310, 1359, 1559, 1607, 1616, 1830, 1893 oraz z 2016 r. poz. 195.

obowiązujące wymagania dla kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.”;

3) uchyla się art. 113a i art. 113b;

4) dodaje się art. 113c w brzmieniu:

„Art. 113c. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej nie może się mieścić w jednym budynku z placówką zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, jednostką wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, z zastrzeżeniem art. 18ba ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jednostką organizacyjną systemu oświaty, ośrodkiem wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, podmiotem leczniczym, jednostką organizacyjną wymiaru sprawiedliwości, zakładem aktywności zawodowej lub izbą wytrzeźwień.”.

Art. 3. W ustawie dnia z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1045) w art. 48:

1) w ust. 6 skreśla się wyrazy: „nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy”;

2) w ust. 7 skreśla się wyrazy: „nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy”.

Art. 4. 1. Placówki wsparcia dziennego prowadzone w połączeniu z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, na podstawie art. 18c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, mogą być prowadzone na dotychczasowych zasadach, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Placówki wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym prowadzone w połączeniu z placówkami opiekuńczo-wychowawczymi lub jednostkami pomocy społecznej, na podstawie art. 93 ust. 2b ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, mogą być prowadzone na dotychczasowych zasadach, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Formy instytucjonalnej pieczy zastępczej prowadzone w połączeniu z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, na podstawie art. 93 ust. 3a. ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, mogą być

prowadzone na dotychczasowych zasadach, nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 5. 1. Powstałe przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy placówki wsparcia dziennego niespełniające wymagań, o których mowa w art. 18ba ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mogą funkcjonować przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, placówki wsparcia dziennego mogą prowadzić działalność, jeżeli spełniają wymagania określone w art. 18ba ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 6. 1. Powstałe przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne oraz interwencyjne ośrodki preadopcyjne niespełniające wymagań, o których mowa w art. 106 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mogą funkcjonować przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, placówki opiekuńczo-wychowawcze, regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne oraz interwencyjne ośrodki preadopcyjne mogą prowadzić działalność, jeżeli spełniają wymagania określone w art. 106 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 7. Podmioty zapewniające przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wspólną obsługę placówkom wsparcia dziennego na podstawie przepisów o samorządzie gminnym lub przepisów o samorządzie powiatowym są zobowiązane do wyznaczenia wychowawców, o których mowa odpowiednio w art. 25 ust. 1a i art. 97 ust. 1a i 1 b, ustawy, o którym mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 8. 1. Jednostki samorządu terytorialnego prowadzące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy jednostki organizacyjne pomocy społecznej połączone w inny sposób niż wymieniony w art. 111a i art.112a ustawy, o której mowa w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, są obowiązane dostosować się do obowiązujących przepisów w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy jednostki organizacyjne pomocy społecznej niespełniające wymogów określonych w art. 113c ustawy,

o której mowa w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, są obowiązane dostosować się do tych wymogów w terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Projektowana ustawa ma na celu odejście od niekorzystnych rozwiązań w zakresie funkcjonowania jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w szczególności dotyczących możliwości łączenia placówek opiekuńczo-wychowawczych z ośrodkami pomocy społecznej, umiejscawiania tych jednostek w jednym budynku i na jednym terenie oraz zapewniania jednostkom wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w sposób nieracjonalny wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej.

Możliwość łączenia jednostek organizacyjnych systemu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz jednostek organizacyjnych pomocy społecznej wprowadzona została ustawą z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (weszła w życie 1 stycznia 2016 r.).

Obecnie, z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz pomocy społecznej możliwe jest połączenie następujących jednostek:

- placówki wsparcia dziennego lub innego gminnego podmiotu wyznaczonego do pracy z rodziną z jednostką organizacyjną pomocy społecznej,
- placówki wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym z placówką opiekuńczo-wychowawczą lub powiatową jednostką organizacyjną pomocy społecznej,
- form instytucjonalnej pieczy zastępczej (placówki opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej, interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego) z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej.

Powiat oraz samorząd województwa mogą tworzyć jednostki organizacyjne pomocy społecznej poprzez połączenie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej działających na danym obszarze. Na gruncie ustawy o pomocy społecznej, jednostka organizacyjna pomocy społecznej oznacza regionalny ośrodek polityki społecznej, powiatowe centrum pomocy rodzinie, ośrodek pomocy społecznej, dom pomocy społecznej, placówkę specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, ośrodek wsparcia i ośrodek interwencji kryzysowej.

Jednostki samorządu terytorialnego mogą zapewnić wspólną obsługę w szczególności administracyjną, finansową i organizacyjną swoim jednostkom organizacyjnym. Funkcjonujące przed dniem 1 stycznia 2016 r. centra administracyjne do obsługi placówek

wsparcia dziennego i jednostek instytucjonalnej pieczy zastępczej zostały zlikwidowane – umożliwiono im jedynie działanie na zasadach dotychczasowych, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy. Dodatkowo, z dniem 1 stycznia 2016 r., uchylone zostały przepisy stanowiące, że w przypadku zapewnienia odpowiednio przez gminę lub powiat wspólnej obsługi placówkom opiekuńczo-wychowawczym i placówkom wsparcia dziennego placówkami tymi kieruje dyrektor podmiotu zapewniającego wspólną obsługę przy pomocy wyznaczonego w każdej placówce wychowawcy. W efekcie, obecnie, każda publiczna placówka opiekuńczo-wychowawcza (np. dla 14 dzieci) musi mieć dyrektora (poza oczywiście wychowawcami).

Projektowane regulacje

Proponowane w przedmiotowym projekcie ustawy rozwiązania są odzwierciedleniem napływających od władz samorządowych niepokojących sygnałów związanych z koniecznością zmian wprowadzonego z dniem 1 stycznia 2016 r. sposobu organizacji wspólnej obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej placówek opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto projektowana ustawa przewiduje dokonanie zmian w zakresie łączenia zróżnicowanych jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego. Podyktowane jest to obawą występowania w przyszłości negatywnych zjawisk zagrażających charakterowi placówek opiekuńczo-wychowawczych, a tym samym zagrażających bezpieczeństwu przebywających tam dzieci oraz zjawisk mających negatywny wpływ na funkcjonowanie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Wskazać należy również, że ustawodawca, w ustawie o pomocy społecznej, celowo wyodrębnił różne rodzaje jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, kierując się specyfiką zadań które realizują, różnymi standardami usług oraz specyfiką świadczeniobiorców korzystających z danych usług. Pełna dowolność w tworzeniu różnych wielofunkcyjnych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej powoduje utrudnienia w dostępie do świadczeń. Wielofunkcyjne jednostki organizacyjne łączące różne jednostki organizacyjne pomocy społecznej są mniej identyfikowalne przez świadczeniobiorców. Jako argument przeciwny pełnej dowolności w łączeniu jednostek organizacyjnych pomocy społecznej należy podać również kwestię trudności w wypełnieniu, a co za tym idzie również w egzekwowaniu, określonych standardów od takich niezdefiniowanych ustawowo jednostek realizujących zadania, które należą dziś do różnych jednostek organizacyjnych pomocy

społecznej. Podmioty kontrolujące mają trudności w zidentyfikowaniu z jaką jednostką mają do czynienia, jakie zdania realizującą, jakie są źródła finansowania (budżet własny czy budżet państwa). Łączenie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej zasadne jest jedynie wówczas gdy nie tylko jest to uzasadnione ekonomicznie ale również jest to uzasadnione merytorycznie i daje gwarancje realizacji zadań zgodnie obowiązującymi standardami (chroniącymi osoby wymagające wsparcia), a co nie spowoduje negatywnych konsekwencji dla świadczeniobiorców pomocy społecznej.

Ponadto negatywnie należy ocenić rozwiązanie polegające na łączeniu w jednym budynku i na jednym terenie placówek instytucjonalnej pieczy z takimi instytucjami jak np. domy pomocy społecznej. Placówki instytucjonalnej pieczy zastępczej powinny funkcjonować w takim otoczeniu społecznym, aby zapewnić umieszczonym w nich dzieciom warunki pełnej integracji ze środowiskiem i umożliwić takie włączenie społeczne, które stanie się fundamentem przyjmowania właściwych ról społecznych w późniejszym dorosłym życiu. O zapewnieniu dzieciom prawidłowej opieki i wychowania nie można mówić w przypadku umieszczenia placówki opiekuńczo-wychowawczej lub placówki wsparcia dziennego w jednym budynku z domem pomocy społecznej. Oczywistym bowiem jest, że dzieci wychowujące się w takiej placówce, nie mając żadnej szansy na integrację ze środowiskiem lokalnym, są zagrożone jeszcze silniej wykluczeniem społecznym. Dodatkowo dzieci te, wychowując się w otoczeniu starości, choroby i śmierci, stykają się na co dzień z dramatem samotności ludzi częstokroć pozbawionych wsparcia najbliższej rodziny. Funkcjonowanie w takim otoczeniu jest bardzo trudne dla osób dorosłych. Tym bardziej trudno je uznać za odpowiednie dla prawidłowego kształtowania postaw i rozwoju emocjonalnego dzieci. Dotychczas obowiązujące przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wprowadzają ograniczenie, zgodnie z którym w tym samym budynku może mieścić się tylko jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza (chyba że jest to budynek wielorodzinny i wojewoda wyrazi zgodę na funkcjonowanie w takim budynku więcej niż jednej placówki opiekuńczo-wychowawczej). Celem wprowadzenia takiego rozwiązania było możliwie najbardziej doskonałe stworzenie warunków do prawidłowego rozwoju wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej z jednoczesnym zapobieżeniem ich stygmatyzacji. W praktycznym stosowaniu przepis ten okazał się niewystarczający, bowiem dochodzi na tym tle do znacznych nadużyć, polegających na pozornym dostosowywaniu się do obowiązujących ograniczeń, pomijając przy tym cel z uwagi na który zostały wprowadzone.

Za negatywne należy również uznać zjawisko funkcjonowania w jednym budynku jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z innymi jednostkami. Niestety praktyki takie pojawiają się coraz częściej – w jednym budynku prowadzonych jest kilka jednostek organizacyjnych prowadzących działalność adresowaną do różnych grup klientów, działających w oparciu o różne standardy i finansowanych z różnych źródeł. Zaproponowana zmiana ma zapobiegać również sytuacjom, w których osoba przebywająca w danej placówce staje się świadczeniobiorcą kilku systemów jednocześnie, a usługi jej świadczone finansowane są z różnych źródeł.

W związku z powyższym projektowana ustawa przewiduje zmiany w przepisach dotyczących:

- 1) zapewnienia wspólnej obsługi jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz jednostek organizacyjnych systemu pomocy społecznej;
- 2) łączenia jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z innymi jednostkami oraz jednostek organizacyjnych systemu pomocy społecznej z innymi jednostkami;
- 3) umiejscowienia placówek wsparcia dziennego i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Ad. 1.

Proponuje się wprowadzenie regulacji stanowiącej, że w każdym przypadku zapewnienia wspólnej obsługi placówek wsparcia dziennego placówką kieruje kierownik podmiotu, który zapewnia tę obsługę, przy pomocy wyznaczonego w poszczególnych placówkach wsparcia dziennego wychowawcy – obecnie takie rozwiązanie jest możliwe tylko w przypadku, gdy wspólna obsługa została zlecona podmiotowi niepublicznemu – (zmieniany art. 25 ust. 1a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). Analogiczna propozycja dotyczy placówek opiekuńczo-wychowawczych – obecnie taka możliwość dotyczy tylko przypadku, gdy podmiot niepubliczny, np. organizacja pozarządowa, prowadzi kilka placówek opiekuńczo-wychowawczych – (dodawany art. 97 ust. 1a i 1b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

Powyżej wskazane propozycje projektu ustawy mają na względzie ujednoczenie przepisów ustawy oraz ograniczenie kosztów prowadzenia placówek, którym zapewnia się wspólną obsługę. Propozycja takiego rozwiązania jest odpowiedzią na napływające informacje od władz samorządowych, iż funkcjonujące rozwiązania wiążą się ze wzrostem kosztów przeznaczonych na prowadzenie placówek. Na wyznaczenie wychowawców w poszczególnych placówkach w miejsce dotychczas zatrudnionych dyrektorów samorządy będą miały 4 miesiące (art. 7 projektowanej ustawy).

Jednocześnie obecnie obowiązujące przepisy stanowią, że dyrektor jednostki zapewniającej wspólną obsługę musi spełniać wymagania odpowiednio dla kierownika placówki wsparcia dziennego lub dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej. W projekcie zrezygnowano z tych przepisów (uchylenie w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w art. 18a ust. 3 oraz w art. 94 ust. 2), bowiem rola kierownika lub dyrektora sprowadza się głównie do zadań organizacyjno-administracyjnych, w związku z tym nie jest konieczne aby musiał spełniać wymagania które związane są ściśle z opieką nad dzieckiem (wyszkolenie i doświadczenie pedagogiczne), bowiem jego zadania nie będą nakierowane są na bezpośredni kontakt z wychowankami.

Ponadto proponuje się, aby centra administracyjne do obsługi placówek wsparcia dziennego oraz placówek instytucjonalnej pieczy zastępczej funkcjonujące przed dniem 1 stycznia 2016 r., tj. przed dniem wejścia w życie ustawy zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw mogły działać nadal na podstawie przepisów obowiązujących przed tą datą (a nie tylko przez okres 12 miesięcy jak to wynika z ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw). W tym celu projektowana ustawa zmienia przepisy przejściowe art. 48 ust. 6 i 7 ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw

Ad. 2.

W projekcie zaproponowano możliwość łączenia wyłącznie placówek wsparcia dziennego z ośrodkami pomocy społecznej, zaś w przypadku placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym zaproponowano możliwość połączenia wyłącznie z powiatowym centrum pomocy rodzinie (zmieniany art. 18c i 93 ust. 2b oraz dodawany art. 93 ust. 2c ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej). Tym samym wykluczono możliwość łączenia placówek wsparcia dziennego, z wyjątkiem ww. przypadków, zarówno z

placówkami instytucjonalnej pieczy zastępczej jak i jakimikolwiek jednostkami organizacyjnymi pozostałych systemów.

Ponadto projekt przewiduje, bez żadnych wyjątków, brak możliwości łączenia form instytucjonalnej pieczy zastępczej z jakimikolwiek innymi jednostkami (zmieniany art. 93 ust. 3a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

Projektowana ustawa przewiduje także ograniczenie w zakresie łączenia jednostek organizacyjnych pomocy społecznej – możliwe będzie łączenie określonych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Na poziomie gminy będzie można połączyć ośrodek pomocy społecznej z ośrodkiem wsparcia, z wyłączeniem ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, jak również dom pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku z ośrodkiem wsparcia przeznaczonym dla osób starszych, pod warunkiem usytuowania każdego z nich w odrębnym budynku (zmieniany art. 111a ustawy o pomocy społecznej). Zaproponowano również przepis zgodnie z którym, powiat będzie mógł łączyć powiatowe centrum pomocy rodzinie z ośrodkiem interwencji kryzysowej (zmieniany art. 112a ustawy o pomocy społecznej).

Na dostosowanie jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz jednostek organizacyjnych pomocy społecznej do wprowadzanych projektowaną ustawą ww. zmian samorządu będą miały 12 miesięcy (art. 4 i art. 8 ust. 1 projektu).

Ad. 3.

Projektowana ustawa zawiera propozycję zakazu umiejscowienia na jednej nieruchomości gruntowej ani w jednym budynku placówki opiekuńczo-wychowawczej z inną jednostką organizacyjną (poza wskazanym wyżej wyjątkiem dotyczącym funkcjonowania placówek opiekuńczo-wychowawczych, za zgodą wojewody, w jednym budynku wielorodzinnym). Tym samym wykluczono możliwość umiejscowienia placówek opiekuńczo-wychowawczych na jednej nieruchomości gruntowej lub w jednym budynku z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, jednostkami organizacyjnymi systemu oświaty, ośrodkami wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, podmiotami leczniczymi,, jednostkami organizacyjnymi wymiaru sprawiedliwości, zakładem aktywności zawodowej

czy izbą wytrzeźwień (zmieniany art. 106 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej).

W jednym budynku z innymi jednostkami nie będzie się mogła również mieścić placówka wsparcia dziennego, za wyjątkiem umiejscowienia placówki wsparcia dziennego w jednym budynku z ośrodkiem pomocy społecznej, a w przypadku placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym w jednym budynku z powiatowym centrum pomocy rodzinie (dodawany w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej art. 18ba).

Ponadto analogicznie do powyższych rozwiązań wprowadzono ograniczenia w możliwości usytuowania w jednym budynku jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z placówką zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz jednostkami organizacyjnymi innych systemów (dodawany art. 113c ustawy o pomocy społecznej).

Na dostosowanie jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej do wprowadzanych projektowaną ustawą ww. zmian samorządy będą miały 12 miesięcy (art. 5 i 6 projektu), natomiast do dostosowanie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej – 24 miesiące (art. 8 ust. 2 projektu).

Wpływ na sektor finansów publicznych

Projektowana ustawa nie spowoduje wydatków po stronie sektora finansów publicznych, a może spowodować oszczędności związane z brakiem konieczności zatrudniania dyrektora w każdej placówce wsparcia dziennego, czy każdej placówce instytucjonalnej pieczy zastępczej (dla których zapewniona jest wspólna obsługa).

Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Problematyka regulowana przez projekt ustawy nie jest objęta przepisami prawa UE.

Warszawa, 29 czerwca 2016 r.

BAS-WAPEiM-1416/16

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Beata Mazurek)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Celem projektowanej ustawy jest wprowadzenie zmian w przepisach dotyczących: 1) zapewnienia wspólnej obsługi jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz jednostek organizacyjnych systemu pomocy społecznej, 2) łączenia jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z innymi jednostkami oraz jednostek organizacyjnych systemu pomocy społecznej z innymi jednostkami, 3) umiejscowienia placówek wsparcia dziennego i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Projektodawcy proponują znowelizowanie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575), ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.) oraz ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1045).

W art. 4-8 projektu ustawy znajdują się przepisy o charakterze dostosowującym i przejściowym.

Zgodnie z art. 9 projektowanej ustawy ma ona wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy
Materia, której dotyczy projekt ustawy, pozostaje poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt ustawy nie reguluje kwestii objętych zakresem prawa Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

M. Warciński

Michał Warciński

Warszawa, 29 czerwca 2016 r.

BAS-WAPEiM-1417/16

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia w sprawie
stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu
rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej oraz
ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych
ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Beata Mazurek) jest
projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art.
95a regulaminu Sejmu**

Celem projektowanej ustawy jest wprowadzenie zmian w przepisach dotyczących: 1) zapewnienia wspólnej obsługi jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz jednostek organizacyjnych systemu pomocy społecznej, 2) łączenia jednostek organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z innymi jednostkami oraz jednostek organizacyjnych systemu pomocy społecznej z innymi jednostkami, 3) umiejscowienia placówek wsparcia dziennego i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Projektodawcy proponują znowelizowanie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575), ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.) oraz ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1045).

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw nie jest projektem ustawy wykonującej prawo UE w rozumieniu art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu.

Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

Michał Warciński